



## **Elkártyázott jövedelem, sért?dékenység és ajz?szerek – az ismeretlen Rejt? Jen?**

2017 február 15. Flag

### **Szöveg méret**

Mentés

- 
- 
- 

• [0](#)

1

Átlag: 1 (1 szavazat)

Mérték

Eddig kiadatlan, kisebb terjedelm? Rejt? Jen?-szövegeket, levéltári dokumentumokat és fotókat felvonultató emlékkötet jelent meg a Szépmíves Kiadó és a Pet?fi Irodalmi Múzeum (PIM) gondozásában.

A megtalált tragédia cím? kötet szerz?je, Thuróczy Gergely Rejt?-kutató elmondta, hogy a kötet célja olvasmányos módon rendet vágni a Rejt? Jen? alakja köré szöv?dött gazdag legendáriumban.

"Rejt?r?l igen kevés adat állt rendelkezésre. Egyrészt mert nem nagyon kutatták, másrészt ? sem jeleskedett abban, hogy túl sok nyomot hagyjon maga után, és a 20. század viharai is gondoskodtak a hagyaték kallódásáról. Ha nem is volt világcsavargó és tengeralattjáró rájaszigonyvet?-kezel?je, meglehet?sen bohém életmódot folytatott. Nem tör?döm volt, nem érdekelték a polgári sallangok" - mutatott rá. A szerz? szerint míg például József Attila minden egyes napjáról tudjuk, hogy hol járt, kivel találkozott és mit csinált, Rejt? esetében alig vannak hasonló információink. Nagyon csekély a kéziratos és dokumentum-hagyatéka is, mivel arra a "ponyvaiparra", amelynek keretein belül dolgozott - és amelyet humoros kalandregényeivel meg is újított -, nem volt jellemz? a kéziratok meg?rzése. Hiányoznak a szerz?dések, és a hivatalos levelezés nagy része is, azonban f?leg a kéziratok csekély száma az, ami megnehezíti az irodalmi életm? rekonstruálását.

A Rejt?vel kapcsolatos legendák burjánzását okozta az is, hogy nem csupán keveset lehetett tudni róla - a régebbi lexikonokban alig pársoros életrajza volt olvasható - , de paradox módon rendkívül népszerű is volt. A Kádár-korban több millió példányt adtak ki a könyveib?l - f?zte hozzá Thuróczy Gergely, aki 2015-ben *Az ellopott tragédia* cím? könyvében is foglalkozott már az író tragikus életútjával és munkásságával. A kutató úgy vélte: Rejt? "folklorizálódott", alakja köré az olvasói igény szerint, népköltészszer?en városi legendákból, vándoranekdotákból, jópofa történetekb?l egy teljes mitológia, alternatív életrajz kristályosodott ki. Még ma is hallani évente egy-egy új, korábban nem ismert Rejt?-legendát.

"Egynémely legendát, például a legfontosabb mítoszt, hogy Rejt? Jen? légiós lett volna - amib?l egy szó nem igaz -, ? maga kezdte el terjeszteni egy 1934-es újságcikkben" - hangsúlyozta a PIM kutatója, aki a kötetben mintegy 200 oldalon foglalja össze, amit a források alapján tudunk Rejt? Jen? életér?l. Az életrajzból kiderül az is, hogy a szerz? valós személyisége csak részben tükröz?dött regényalakjaiban. Könyvei hangsúlyozottan fiktív alkotások, valójában a korabeli ponyvaregények paródiáit írta meg.

"Magánlevelezéséb?l egy sért?dékeny, visszahúzódó, sérelmeit dédelget?, kisebbségi komplexusos figura rajzolódik ki, a regényeib?l ismert nagyduhaj alakok részben kompenzálás eredményei is lehetnek. Ez azért is meglep?, mert végre el?került egy fénykép, amin Rejt? nem ülve, félbevágva vagy portrészert?en látható, hanem egészalakosan. Az átlagnál egy fejjel magasabb volt, legalább 190 centiméter, elég marcona tekintettel. Kopaszodott, volt egy pukli a fején, tényleg úgy nézett ki, mintha a regényeib?l lépett volna el? egy alvilági figura" - fogalmazott Thuróczy Gergely, aki a források alapján "bipoláris személyiségként" jellemezte az író. "Kortársai, barátai leírják, hogy félelmetes volt, amikor ennek a hatalmas, sportos embernek egyik pillanatról a másikra megváltozott a kedélye, sosem lehetett tudni, mi következik" - mondta el a kutató. Hangsúlyozta: Rejt? Jen? mániás depressziót sejtet? vonásai egyre romlottak az 1940-es évekre, ebben az állandó pénzs?ke miatti megfeszített munka is közrejátszott. Pedig jól keresett, csak épp többnyire elkártyázta a jövedelmét.

"Iszonyúan sokat dolgozott, a ponyvaipar által elvárt színvonalat messze meghaladó m?gonddal. Az éjszakázások, a határid?kkel, el?legekkel való versenyfutás, és nem utolsó sorban a különböz? ajz?szerek, a kávé, cigaretta, és a korban patikában szabadon kapható Aktedron nev? amfetaminszármazék az utolsó évekre teljesen kikészítették az idegrendszerét. Többször kellett idegstanatóriumban kezelni. Beteg ember létére vitték munkaszolgálatra a Donkanyarba" - idézte fel Thuróczy Gergely. A kutató szerint az emlékkötetben megjelentetett eddig kiadatlan írások tovább árnyalják a Rejt?-életm?r?l kialakult képet, és rámutatnak arra, hogy a szerz? nem túl hosszú pályafutása alatt több mint tízféle irodalmi regiszterben alkotott. Írt a regények, kalandtörténetek mellett operetteket, verseket, szociográfiába hajló novellákat, filmterveket, valamint próbálkozott az újságírással, sporttudósítással és lapkiadással is. A kötetben újságcikkek, novellák mellett szerepel egyik utolsó, hagyatékából publikált kalandos kisregénye is, a *Konzílium az ?serd?ben*.

"A legnagyobb fájdalom az volt, hogy legsikeresebb m?vei, a ma is olvasott P. Howard-könyvek a korabeli kiadói politika miatt nem saját nevén jelentek meg. Fordítóként is csak egy-két könyvén bukkant fel valódi neve. Vagyis egyszerre volt híres és teljesen ismeretlen" - fogalmazott a Rejt?-kutató. A szövegközlések és az életrajz mellett a könyvben helyet kapott még Rejt? nyomtatásban megjelent m?veinek eddigi legteljesebb bibliográfiája, valamint Perczel Olivér levéltáros tanulmánya, amely a szerz? munkaszolgálati behívójához vezet? uszító újságcikk miatt

indított rágalmozási peranyagot is megismerteti az olvasókkal.

A *megtalált tragédia* című kötetet szerdán este mutatják be a Petőfi Irodalmi Múzeumban, a szerzővel Farkasházy Tivadar humorista, Kálmán C. György irodalomtörténész fog beszélgetni Horváth Csaba egyetemi docens moderálásával. Az eseményen közreműködik Varga Tamás színművész és Nagy János zeneszerző, zongoraművész.

mult-kor.hu - MTI

### Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájku számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

[www.flagmagazin.hu](http://www.flagmagazin.hu)



### Ajánló